

Asistencia xurídica gratuíta

Modelo de solicitude (PR204A)

Beneficiarios

Teñen dereito á prestación da asistencia xurídica gratuíta:

- a. A cidadanía española, as/os nacionais dos demais Estados membros da Unión Europea e as/os estranxeiras/os que residan legalmente en España, cando acrediten insuficiencia de recursos para litigar.
- b. As entidades xestoras e servizos comúns da Seguridade Social, en todo caso.
- c. As seguintes persoas xurídicas, cando acrediten insuficiencia de recursos para litigar.
 - o Asociacións de utilidade pública. previstas no art. 32 da Lei Orgánica 1/2002, de 22 de marzo, Reguladora do Dereito de Asociación.
 - o Fundacións inscritas no rexistro administrativo correspondente.
- d. Na orde xurisdiccional Social (laboral), para a defensa en xuízo, as persoas traballadores e as beneficiarias do sistema da Seguridade Social.
- e. Na orde contencioso-administrativa, así como na vía administrativa previa, os cidadáns estranxeiros que acrediten insuficiencia de recursos para litigar terán dereito á asistencia letrada e á defensa e representación gratuíta nos procedementos que poidan levar á denegación da súa entrada en España, á súa devolución ou expulsión do territorio español, e en todos os procedementos en materia de asilo. (art. 2 e art. 22 da Lei Orgánica 4/2000).
- f. Nos litixios transfronteirizos en materia civil e mercantil, todas as persoas físicas contempladas no Cap. VIII da Lei 1/1996
- g. Con independencia da existencia de recursos para litigar, recoñécese o dereito de asistencia xurídica gratuíta, que se lles prestará de inmediato, ás vítimas de violencia de xénero, de terrorismo e de trata de seres humanos naqueles procesos que teñan vinculación, deriven ou sexan consecuencia da súa condición de vítimas, así como aos menores de idade e as persoas con discapacidade psíquica cando sexan vítimas de situacións de abuso ou malos tratos. Este dereito asistirá tamén aos causahabientes en caso de falecemento da vítima, sempre que non fose o agresor. Aos efectos da concesión do beneficio de xustiza gratuíta, a condición de vítima adquirírase cando se formule denuncia ou querela, ou se inicie un procedemento penal, por algún dos delitos a que se refire este apartado, e manterase mentres permaneza en vigor o procedemento penal ou cando, tras a súa finalización, se dite sentenza condenatoria. O beneficio de xustiza gratuíta perderase en caso de sentenza absolutoria firme ou arquivo firme do procedemento penal, sen a obriga de abonar o custo das prestacións gozadas gratuitamente até ese momento.
- h. Con independencia da existencia de recursos para litigar, recoñécese o dereito de asistencia xurídica gratuíta a quen por mor dun accidente

acrediten secuelas permanentes que lles impidan totalmente a realización das tarefas da súa ocupación laboral ou profesional habitual e requiran a axuda doutras persoas para realizar as actividades máis esenciais da vida diaria, cando o obxecto do litixio sexa a reclamación de indemnización polos danos persoais e morais sufridos.

Requisitos xerais

1. Recoñecerase o dereito de asistencia xurídica gratuíta a aquelas persoas físicas que carecendo de patrimonio suficiente contén cuns recursos e ingresos económicos brutos, computados anualmente por todos os conceptos e por unidade familiar, que non superen os seguintes limiares:
 - 2 veces o **IPREM** vixente cando se trate de persoas non integradas en ningunha unidade familiar.
 - 2,5 veces o **IPREM** vixente no momento de efectuar a solicitude cando se trate de persoas integradas nalgunha das modalidades de unidade familiar con menos de catro membros.
 - 3 veces o **IPREM** cando se trate de unidades familiares integradas por catro ou máis membros.

Constitúen modalidades de unidade familiar:

- A integrada polos cónxuxes non separados legalmente e, se os houber, os fillos menores con excepción dos que se acharen emancipados.
- A formada polo pai ou a nai e os fillos que reúnan os requisitos a que se refire a regra anterior. Os medios económicos poderán, con todo, ser valorados individualmente, cando o solicitante acredite a existencia de intereses familiares contrapostos no litixio para o que se solicita a asistencia. O dereito á asistencia xurídica gratuíta só poderá recoñecerse a quen litiguen en defensa de dereitos ou intereses propios, ou alleos cando teñan fundamento nunha representación legal. Neste último caso, os requisitos para a obtención do beneficio virán referidos ao representado.

2. Recoñecerase o dereito de asistencia xurídica gratuíta ás persoas xurídicas mencionadas no apartado c) "Beneficiarios", cando carecendo de patrimonio suficiente o resultado contable da entidade en cómputo anual fose inferior á cantidade equivalente ao triplo do **IPREM**

Exclusión por motivos económicos

Aos efectos de comprobar a insuficiencia de recursos para litigar, terase en conta ademais das rendas e outros bens patrimoniais ou circunstancias que declare o solicitante, os signos externos que manifesten a súa real capacidade económica, negándose o dereito á asistencia xurídica gratuíta se devanditos signos, desmentindo a declaración do solicitante, revelan con evidencia que este dispón de medios económicos que superan o límite fixado pola lei.

Para valorar a existencia de patrimonio suficiente terase en conta a titularidade de bens inmobles sempre que non constitúan a vivenda habitual do solicitante, así como os rendementos do capital mobiliario.

Excepcións

Excepcionalmente a Comisión Provincial de Asistencia Xurídica Gratuíta ou, no seu caso, a súa delegación, poderá conceder o dereito nos seguintes casos que, aínda superando os límites previstos, non excedan do quántuplo do IPREM:

1. Circunstancias socioeconómicas: En atención á familia do/da solicitante, nº de fillos ou de familiares ao seu cargo, estado de saúde, obrigas económicas que pesen sobre él/ela, ou outras circunstancias de análoga natureza, obxectivamente avaliadas.
2. Familias numerosas: Cando o/a solicitante ostente a condición de ascendente dunha familia numerosa de categoría especial.
3. Circunstancias de saúde ou situación de discapacidade sinaladas no art. 4.2 do Real Decreto Lexislativo 1/2013, de 29 de novembro, polo que se aproba o Texto Refundido da Lei Xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social, así como ás persoas que os teñan ao seu cargo cando actúen nun proceso no seu nome e interese, sempre que se trate de procedementos que garden relación coas circunstancias de saúde ou discapacidade que motivan este recoñecemento excepcional.

Competencia para o recoñecemento do dereito

O recoñecemento do dereito é competencia da Comisións Provinciais de Asistencia Xurídica Gratuíta e das súas delegacións. O seu funcionamento axustarase ao establecido na Lei 30/1992, de 26 de novembro, de réxime xurídico das Administracións Públicas e do procedemento administrativo común para os órganos colexiados.